

X ABRILS DE L'HOSPITAL

"Hospitals i malalts en temps d'epidèmies (ca. 1300-1500)"

Institut d'Estudis Ilerdencs Antic Hospital General de Santa Maria

26, 27 d'abril_2021/#Xabrilshospital

Emissió en format virtual a través de streaming pel canal [culturaiei.cat](https://www.culturaiei.cat)

DILLUNS 26

Inauguració 9.00 a les 9.30 h

SESSIÓ 1_GESTIÓ MUNICIPAL I HOSPITALÀRIA EN TEMPS DE PESTA

Presideix, **Joan J. Busqueta**

9.50 a 10.10 h **Guillem Roca** (Museu de la Noguera)

El paper de l'Hospital General de Santa Maria de Lleida durant les pestes del cinc-cents

10.10 a 10.30 h **Carmel Ferragud** (Institut Interuniversitari López Piñero-Universitat de València)

La pesta de 1589 a Barcelona: la gestió del Consell de Cent i el paper de l'hospital de la Santa Creu

10.30 a 10.50 h **John Henderson** (Birkbeck College - University of London)

Firenze e la peste dal medioevo all'epoca moderna

10.50 a 11.10 h **Josep Barceló** (Universitat Rovira i Virgili)

i **Eduardo Bueno** (Universitat Miguel Hernández)

Epidèmies, medicalització i evolució hospitalària: aproximació històrica a les cultures de la salut i la malaltia durant l'edat mitjana

DEBAT

PAUSA...

SESSIÓ 2_L'ESTUDI DE LA PESTA A TRAVÉS DE L'ART, LES FONTS ESCRITES I L'ARQUITECTURA

Presideix, **Frederic Aparisi**

12.00 a 12.20 h **Antoni Conejo** (Universitat de Barcelona)

«Les pestilències e morteldats vinguen per los pecats comesos».
El flagel de les epidèmies en l'art medieval

12.20 a 12.40 h **Eduard Juncosa** (Universidad Complutense de Madrid)

«En la present ciutat se muyren de pestilència e per dubte de pestilència hi hagen exits e ixen de cada dia molts ciutadans». *La ciutat davant de la pesta: el rastre de les pandèmies medievals i modernes en les fonts escrites*

12.40 a 13.00 h **Joana Balsa de Pinho** (Universidade de Lisboa)

La casa de los enfermos de peste en Lisboa: contribuciones a su estudio arquitectónico y urbanístico

13.00 a 13.20 h **Isabel Juan** (Universitat de Girona)

L'Hospital de Santa Caterina de Girona i el vot de la ciutat contra la pesta: retaule de Sant Sebastià de Josep Tramulles (1652)

DEBAT

PAUSA...

SESSIÓ 3_MALALTIES I HOSPITALS A LES TERRES DE LLEIDA
EN ÈPOCA MEDIEVAL I MODERNA

Presideix, **Carme Alòs**

16.00 a 16.20 h **Carmen Berlabé** (Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal)
i **Francesc Fité** (Universitat de Lleida)

*Pandèmia, hospitals i la devoció a Sant Roc a la Vall d'Àger:
l'ermita de Colobor*

16.20 a 16.40 h **Lluís Obiols** (Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell)
*Malaltia i perill de pesta. Avisos transpirinencs de malalties
contagioses a la Seu d'Urgell dels segles XVI i XVII*

16.40 a 17.00 h **Iolanda Enjuanes** (Arxiu Municipal de Lleida)
*L'empremta de les epidèmies a la documentació de l'Arxiu
Municipal de Lleida*

17.00 a 17.20 h **Pau Castell** (Universitat de Barcelona)
*L'hospital de pobres de la vila de Tremp (segles XII-XVI). Aproximació
al funcionament d'una institució hospitalària d'àmbit rural*

DEBAT

DIMARTS 27

SESSIÓ 4_CRISIS DE MORTALITAT I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES A L'EDAT MITJANA

Presideix, **Guillem Roca**

9.00 a 9.20 h **Pere Benito** (Universitat de Lleida)

*Identificar i mesurar la mortalitat epidèmica a la Catalunya medieval:
breu estat de la qüestió i línies de recerca futura*

9.20 a 9.40 h **Joan Maltas** (Universitat de Lleida)

*Crisis de mortalitat a Catalunya: cronologia, topografia i quantificació
dels impactes (1250-1400)*

9.40 a 10.00 h **Alberto Luongo** (Università per Stranieri di Siena)

*Conseguenze della peste ed enti assistenziali nelle città della Toscana
nel XIV secolo: problemi e prospettive di ricerca*

10.00 a 10.20 h **Pablo José Alcover** (Observatori de l'Alimentació ODELA
–Universitat de Barcelona)

*Mesures sanitàries per prevenir les epidèmies. Les competències
sobre sanitat i salubritat de la mostassaferia a la Corona d'Aragó
(segles XIV-XV)*

DEBAT

PAUSA...

SESSIÓ 5_ LA GESTIÓ DE LA PESTA AL MÓN URBÀ MEDIEVAL

Presideix, **Iolanda Enjuanes**

11.20 a 11.40 h **Pol Bridgewater** (Universitat de Barcelona)

Convergències i divergències: hospitals i epidèmies a la Barcelona baixmedieval

11.40 a 12.00 h **Frederic Aparisi** (Universitat de València)

Lluís Alcanyís i la pesta de 1490 a València

12.00 a 12.20 h **Alfred Garcia** (Universitat de València)

La nissaga dels Roig i les epidèmies a la València del Quatre-cents

12.20 a 12.40 h **Núria Preixens** (Universitat de Lleida)

L'Almoina de Lleida en temps d'epidèmia i fam

DEBAT

PAUSA...

SESSIÓ 6_ LA PRESENCIA CONSTANT DE LES EPIDÈMIES

Presideix, **Pol Bridgewater**

16.00 a 16.20 h **Ximena Illanes** (Pontificia Universidad Católica de Chile)

Los rebrotes de la pestilencia en la Barcelona del siglo XV. Una primera aproximación

16.20 a 16.40 h **Alberto-Jesús Martínez** (Universitat de Barcelona)

La pesta a Caldes de Montbui a través dels llibres de comptes de l'hospital (segona meitat del segle XV)

16.40 a 17.00 h **Quim Bonastra** (Universitat de Lleida)

Estudiant les epidèmies des del paradigma atmosfèric. El cas de Marsella en el segle XIX

17.00 a 17.20 h **Daniel Rubio** (Universidad Nacional de Educación a Distancia)

Enfermedades infecciosas a comienzos del siglo XIX. El hospital de Castelltort de Cervera

DEBAT

Direcció:
Antoni Conejo
Guillem Roca

Comitè Científic:
Carme Alòs
Frederic Aparisi
Pere Benito
Carmel Ferragud
Salvatore Marino

#Xabrilshospital